

HRVATSKI SABOR

644

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O UDŽBENICIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU

Prolašavam Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu, koji je Hrvatski sabor donio na sjednici 26. veljače 2010. godine.

Klasa: 011-01/10-01/25

Urbroj: 71-05-03/1-10-2

Zagreb, 2. ožujka 2010.

Predsjednik
Republike Hrvatske
prof. dr. sc. Ivo Josipović, v. r.

ZAKON

O UDŽBENICIMA ZA OSNOVNU I SREDNJU ŠKOLU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet normiranja

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuje postupak uvrštavanja, odobravanja, izbora i povlačenja iz uporabe udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava, odobrenje i uporaba pomoćnih nastavnih sredstava za učenike osnovne i srednje škole (u daljnjem tekstu: škola) te financiranje nabave udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava sredstvima državnog proračuna.

Osnovni pojmovi

Članak 2.

Pojedini pojmovi u smislu ovog Zakona ima sljedeća značenja:

1. *Udžbenički standard* – podzakonski akt koji donosi ministar nadležan za obrazovanje (u daljnjem tekstu: ministar) kojim se utvrđuju znanstveni, pedagoški, psihološki, didaktičko-

metodički, etički, jezični, likovno-grafički i tehnički zahtjevi i standardi za izradu udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava kao vrsta i oblik, odnosno oblici u kojima udžbenici i dopunska nastavna sredstva mogu biti izdana (tiskano izdanje, elektronički oblik ili komplet viševrsne građe).

2. *Udžbenik* – nastavno sredstvo namijenjeno višegodišnjoj uporabi, usklađeno s Udžbeničkim standardom, koje se objavljuje u obliku knjige, a može imati i drugu vrstu i oblik ako je tako propisano Udžbeničkim standardom, a služi učenicima kao jedan od izvora znanja za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ciljeva utvrđenih nacionalnim i predmetnim kurikulumom.

3. *Dodatak udžbeniku* – dopunsko nastavno sredstvo udžbeniku koji je preveden na jezik i pismo nacionalne manjine, a obrađuje sadržaj u vezi s posebnosti nacionalne manjine.

4. *Dopunsko nastavno sredstvo* – nastavno sredstvo usklađeno s Udžbeničkim standardom koje služi učenicima za lakše praćenje, vježbanje i utvrđivanje te provjeru udžbeničkog gradiva. Dopunskim nastavnim sredstvima, u smislu ovog Zakona, smatraju se: radna bilježnica (vježbenica), zbirka zadataka, geografski atlas i povijesni atlas, multimedijaska pomagala i sredstva informacijske tehnologije (npr. CD ROM-ovi i sl.).

a) *Radna bilježnica, odnosno vježbenica* – dopunsko nastavno sredstvo namijenjeno jednogodišnjoj uporabi koje je programski povezano s udžbenikom i u kojem su sadržani problemski zadaci, vježbe ili pitanja oblikovani na način da učenik ima mogućnost pisanja ili crtanja pri rješavanju zadataka ili odgovaranja na pitanja.

b) *Zbirka zadataka* – dopunsko nastavno sredstvo namijenjeno višegodišnjoj uporabi, koje je odabirom zadataka programski i sadržajno povezano s udžbenikom.

c) *Geografski atlas* – dopunsko nastavno sredstvo namijenjeno višegodišnjoj uporabi, koje sadrži zbirku geografskih karata povezanih u cjelinu sukladno nacionalnom i predmetnom kurikulumu i Udžbeničkom standardu.

d) *Povijesni atlas* – dopunsko nastavno sredstvo namijenjeno višegodišnjoj uporabi koje sadrži zbirku povijesnih karata povezanih u cjelinu koje zorno dokumentiraju povijesne događaje sukladno nacionalnom i predmetnom kurikulumu i Udžbeničkom standardu.

5. *Pomoćna nastavna sredstva* – sva nastavna i druga sredstva koja su korisna za uporabu u nastavi i koja su usklađena s nacionalnim i predmetnim kurikulumom, a koja nisu kao obvezna propisana Pravilnikom o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima.

6. *Nakladnik* – pravna osoba registrirana za obavljanje nakladničke djelatnosti.

7. *Manjinski nakladnik* – pravna osoba registrirana za obavljanje nakladničke djelatnosti, a osnovana od strane pripadnika nacionalnih manjina.

8. *Pravilnik o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima* – pravilnik kojim se propisuje koji se udžbenici i dopunska nastavna sredstva smatraju obveznim za uporabu u nastavnome i odgojno-obrazovnome procesu.

9. *Nacionalni i predmetni kurikulum* – nacionalni je kurikulum temeljni dokument koji na nacionalnoj razini donosi vrijednosti i opće ciljeve odgoja i obrazovanja, određuje očekivanja što učenici mogu i trebaju znati i za što mogu i trebaju biti osposobljeni po završetku određenog stupnja obrazovanja, što i kako mogu i trebaju učiti te kako se prati i vrednuje kvaliteta učeničkih postignuća i rada škola. Predmetni kurikulum je plan i program nastavnog predmeta primjeren razvojnoj dobi učenika, predznanju i opterećenju učenika usklađen s nacionalnim kurikulumom.

10. *Popis udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava* – popis udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstva koji su Pravilnikom o obveznim udžbenicima i dopunskim nastavnim sredstvima utvrđeni kao obvezni i imaju pozitivno stručno mišljenje o usklađenosti s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom.

11. *Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava* – katalog u koji se uvrštavaju obvezni udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koji imaju rješenje o uvrštavanju u Katalog.

Uporaba udžbenika, dopunskih i pomoćnih nastavnih sredstava

Članak 3.

(1) U školi su u uporabi udžbenici i njima pripadajuća dopunska nastavna sredstva objavljena u Katalogu obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava, utvrđenom sukladno odredbama ovog Zakona.

(2) U svim razrednim odjelima istog razreda za jedan nastavni predmet u uporabi može biti samo jedan udžbenik i dopunsko nastavno sredstvo istog autora, skupine autora, odnosno nakladnika.

(3) Osim udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava iz stavka 1. ovog članka, u školi mogu biti u uporabi i pomoćna nastavna sredstva, na temelju odobrenja za uporabu u školama koje sukladno odredbama ovog Zakona izdaje agencija nadležna za odgoj i obrazovanje, odnosno agencija nadležna za strukovno obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencije).

(4) Postupak izdavanja odobrenja za uporabu pomoćnoga nastavnog sredstva Agencije uređuju svojim posebnim aktom.

(5) Popis pomoćnih nastavnih sredstava koja imaju odobrenje za uporabu u školi vode Agencije.

Ograničenja u postupku odobravanja udžbenika i drugih nastavnih sredstava

Članak 4.

(1) Dužnosnici i službenici ministarstva nadležnog za obrazovanje (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), te službenici Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja i agencija nadležnih za sustav odgoja i obrazovanja ne mogu biti autori, urednici i recenzenti udžbenika, dopunskog i pomoćnog nastavnog sredstva.

(2) Udžbenici, dopunska i pomoćna nastavna sredstva svojim sadržajem ne smiju biti protivni Ustavu Republike Hrvatske i proklamiranim načelima demokratskog poretka koja se posebice odnose na zaštitu ljudskih i manjinskih prava, temeljnih sloboda i prava čovjeka i građanina te ravnopravnost spolova.

(3) Udžbenici, dopunska i pomoćna nastavna sredstva ne smiju sadržavati promidžbeni materijal.

(4) Ministar neće odobriti uporabu udžbenika i dopunskoga nastavnog sredstava u slučajevima kršenja odredbi stavka 1., 2. i 3. ovog članka.

Sporovi zbog autorskih prava

Članak 5.

(1) Ako tijekom postupka uvrštavanja na Popis udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava ili Kataloga obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva nastane sudski spor zbog zaštite autorskih prava, postupak će se obustaviti.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovog članka ministar će donijeti zaključak o prekidu postupka do okončanja spora.

Udžbenici i dopunska nastavna sredstva za nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine

Članak 6.

(1) U nastavi na jeziku i pismu nacionalnih manjina mogu se koristiti udžbenici i dopunska nastavna sredstva na jeziku i pismu nacionalne manjine na koje se na odgovarajući način primjenjuju odredbe članaka 11. i 13. ovog Zakona odnosno udžbenici, dodatak udžbeniku i druga dopunska nastavna sredstva koji su prevedeni na jezik i pismo nacionalne manjine.

(2) Ukoliko za pojedini nastavni predmet ne postoji udžbenik i dopunsko nastavno sredstvo iz stavka 1. ovog članka, u nastavi se mogu koristiti udžbenici i dopunska nastavna sredstva uvezani iz države matičnog naroda.

(3) Postupak odobravanja udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava iz stavka 1. i 2. ovog članka pokreće se podnošenjem zahtjeva od strane u pravilu manjinskog nakladnika, odnosno uvoznika udžbenika ili udruge nacionalne manjine koja okuplja najveći broj pripadnika te manjine.

(4) U postupku odobravanja udžbenika, dodatka udžbenika i drugih dopunskih nastavnih sredstava za nastavu na jeziku i pismu nacionalne manjine iz stavka 1. ovoga članka, ministar imenuje stručne prosudbene skupine koje, u pravilu, čine znanstvenik, odnosno stručnjak iz određenog područja ili nastavnog predmeta i metodičar koji poznaje jezik i pismo nacionalne manjine, te učitelj ili nastavnik određenoga nastavnog predmeta na jeziku i pismu nacionalne manjine.

(5) Uporabu udžbenika i dopunska nastavna sredstva iz stavka 2. ovog članka odobrava ministar na temelju mišljenja stručne prosudbene skupine, a koja procjenjuje jesu li ti udžbenici i dopunska nastavna sredstva u skladu s odredbom članka 4. stavkom 2. i 3. ovog Zakona.

(6) Način provođenja postupka odobravanja udžbenika, dodatka udžbeniku i drugih dopunskih nastavnih sredstava koji su prevedeni na jezik i pismo nacionalne manjine kao i udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava uvezenih iz države matičnog naroda, rokove odobravanja i utvrđivanje sastava, imenovanje i način rada stručnih prosudbenih skupina iz ovog članka, propisuje ministar.

Članak 7.

(1) Ukoliko je predmet postupka odobravanja udžbenik i dopunsko nastavno sredstvo objavljeno u Katalogu iz članka 18. ovog Zakona, a koji su prevedeni na jezik i pismo nacionalne manjine, uz zahtjev za pokretanje postupka prilažu se:

- tri tiskana primjerka prevedenog udžbenika, odnosno dopunskog nastavnog sredstva i tri primjerka u elektroničkom obliku na odgovarajućem mediju,
- odluka odgovarajućeg županijskog/međuzupanijskog stručnog vijeća učitelja/nastavnika u nastavi na jeziku i pismu nacionalne manjine o odabiru navedenog udžbenika, a u slučaju nepostojanja odgovarajućeg stručnog vijeća ili do konstituiranja istog, odluka udruge nacionalne manjine iz članka 6. stavka 3. ovog Zakona,
- ovjerena izjava nakladnika o ustupanju prava izdavanja prijevoda/podizdavanja odabranog udžbenika, odnosno dopunskog nastavnog sredstva podnositelju zahtjeva, osim u slučaju kada je nakladnik udžbenika i dopunskog nastavnog sredstva ujedno i podnositelj zahtjeva.

(2) Ukoliko je predmet postupka odobravanja udžbenik koji se uvozi iz držve matičnog naroda uz zahtjev za pokretanje postupka prilažu se:

- tri tiskana primjerka uvezenog udžbenika, odnosno dopunskog nastavnog sredstva,
- izjava odgovorne osobe podnositelja zahtjeva iz članka 6. stavka 3. ovog Zakona da će uvezeni udžbenik koji će se upotrebljavati u školama biti istovjetan udžbeniku koji je odobrilo Ministarstvo.

Udžbenici i dopunska nastavna sredstva s malom nakladom, za učenike s teškoćama u razvoju i za škole koje provode nastavu svih nastavnih predmeta na stranom jeziku

Članak 8.

(1) Postupak odobravanja udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava za škole koje provode nastavu svih nastavnih predmeta na stranom jeziku, udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava s malom nakladom i udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava za učenike s teškoćama u razvoju, provodi Ministarstvo.

(2) U postupku odobravanja udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo imenuje stručne prosudbene skupine.

(3) Kada je predmet odobravanja udžbenik, odnosno dopunsko nastavno sredstvo za učenike s teškoćama u razvoju, jedan od članova stručne prosudbene skupine mora biti učitelj ili nastavnik s iskustvom u radu s učenicima s teškoćama u razvoju, dok preostale članove, u pravilu čine:

a) znanstvenik, odnosno stručnjak edukacijsko-rehabilitacijskog profila i

b) metodičar za nastavni predmet ili odgojno-obrazovno područje ili znanstvenik, odnosno stručnjak iz područja pedagogije, školske pedagogije, psihologije odgoja i obrazovanja/edukacijske psihologije ili didaktike ili savjetnik za određeni nastavni predmet ili odgojno-obrazovno područje na koje se udžbenik odnosi ili savjetnik za rad s učenicima s teškoćama u razvoju.

(4) Pojedini postupci odobravanja udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava iz stavka 1. ovog članka, rokove odobravanja te pobliže odredbe o utvrđivanju sastava, imenovanju i načinu rada stručnih prosudbenih skupina propisuje ministar.

Odgovarajuća primjena odredbi ovog Zakona i Zakona o općem upravnom postupku

Članak 9.

(1) Odredbe ovog Zakona odgovarajuće se primjenjuju i na dopunska nastavna sredstva koja prate udžbenik, a koja su kao obvezna propisana Pravilnikom o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima te u tom smislu s udžbenikom čine neodvojivu cjelinu, osim geografskih i povijesnih atlasa.

(2) U svim postupcima propisanim ovim Zakonom primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

II. POPIS UDŽBENIKA I PRIPADAJUĆIH DOPUNSKIH NASTAVNIH SREDSTAVA

Sadržaj Popisa udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava

Članak 10.

(1) Na Popisu udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava (u daljnjem tekstu: Popis) nalaze se udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koji su Pravilnikom o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima (u daljnjem tekstu: Pravilnik) utvrđeni kao obvezni i imaju pozitivno stručno mišljenje o usklađenosti s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom.

(2) Popis iz stavka 1. ovog članka vodi se pri Ministarstvu i sadrži podatke o:

– naslovu i podnaslovu udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva i godini uvrštavanja na Popis,

– nakladniku udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva,

– autoru udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva,

– nastavnom predmetu i programu na koje se udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo odnose,

– vrsti škole i razredu na koje se udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo odnose.

(3) Udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koja imaju pozitivno stručno mišljenje o usklađenosti s nacionalnim i predmetnim kurikulumom ostaju na Popisu trajno, odnosno do ispunjenja pretpostavki utvrđenih ovim Zakonom na temelju kojih se može izvršiti brisanje udžbenika i pripadajućih dopunskih sredstava s Popisa.

(4) Pravilnik iz stavka 1. ovog članka donosi ministar na prijedlog stručnog povjerenstva.

(5) Stručno povjerenstvo iz stavka 4. ovog članka ima sedam članova koje imenuje ministar, iz reda učitelja i nastavnika te predstavnika stručnih udruga iz područja odgoja i obrazovanja.

Pokretanje postupka uvrštavanja udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava na Popis

Članak 11.

(1) Postupak uvrštavanja na Popis iz članka 10. ovog Zakona pokreće se podnošenjem zahtjeva Ministarstvu od strane nakladnika, najkasnije 90 dana prije roka utvrđenog člankom 17. stavkom 3. ovog Zakona.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovog članka prilaže se:

– tri primjerka udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava u tiskanoj formi i tri primjerka u elektroničkom obliku na odgovarajućem mediju,

– izjava nakladnika o jezičnoj uređenosti teksta,

– izjava odgovorne osobe nakladnika da odgovara za sve pogreške koje se pojave u udžbeniku i pripadajućem dopunskom nastavnom sredstvu, te da će iste otkloniti o vlastitom trošku,

– dokaz da je nakladnik registriran za obavljanje nakladničke djelatnosti.

(3) Postupak utvrđivanja usklađenosti udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava s Pravilnikom provodi Ministarstvo, a s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom provode stručna povjerenstva koja imenuje ministar sukladno članku 12. ovog Zakona.

Sastav i način rada stručnih povjerenstava

Članak 12.

(1) Za članove stručnog povjerenstva mogu se imenovati:

– znanstvenik, odnosno stručnjak za nastavni predmet ili područje za koje je udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo namijenjeno,

– metodičar za nastavni predmet ili nastavno područje za koje je udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo namijenjeno,

– učitelj ili nastavnik nastavnog predmeta određenoga obrazovnog programa s najmanje pet godina iskustva u nastavi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovog članka za članove stručnog povjerenstva pri utvrđivanju usklađenosti udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava:

– za obrazovanje odraslih, jedan od članova stručnog povjerenstva je stručnjak za obrazovanje odraslih,

– za uporabu u dopunskoj nastavi s djecom hrvatskih građana u inozemstvu, jedan od članova stručnog povjerenstva je učitelj s iskustvom u radu s djecom hrvatskih građana u inozemstvu.

(3) Rad stručnih povjerenstava je javan.

(4) Poblize odredbe o utvrđivanju sastava, imenovanju i načinu rada stručnog povjerenstava uređuju se pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 13.

(1) Stručno povjerenstvo, u roku od 90 dana od dana zaprimanja zahtjeva iz članka 11. stavka 1. i 2. ovog Zakona, izrađuje pisano stručno mišljenje o usklađenosti udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom.

(2) Stručna povjerenstva prije donošenja stručnog mišljenja mogu udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo jednom vratiti nakladniku na doradu radi otklanjanja nedostataka.

(3) Nedostatke je nakladnik dužan ispraviti i dostaviti udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostave na doradu.

(4) Ako udžbenik nije usklađen s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom, kao i u slučaju da nakladnik ne otkloni nedostatke u roku utvrđenom stavkom 3. ovog članka, stručno povjerenstvo će izdati negativno stručno mišljenje.

(5) U slučaju davanja negativnoga stručnog mišljenja, nakladnik ima pravo u roku od osam dana od dana dostave uložiti prigovor Ministarstvu.

(6) U slučaju prigovora nakladnika, ministar može imenovati novo stručno povjerenstvo koje izrađuje pisano stručno mišljenje o usklađenosti udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom.

(7) Mišljenje stručnog povjerenstva iz stavka 6. ovog članka je konačno te ga Ministarstvo dostavlja nakladniku u roku od 15 dana od dana dostave prigovora.

Sprečavanje sukoba interesa

Članak 14.

(1) Radi sprečavanja sukoba interesa, član stručnog povjerenstva prije početka rada potpisuje izjavu da nije autor udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva te da nije rodbinski ili poslovno povezan s autorom, odnosno rodbinski ili poslovno povezan s bilo kojim nakladnikom udžbenika.

(2) U smislu odredbe stavka 1. ovog članka smatrat će se da je član stručnog povjerenstva rodbinski povezan s autorom, odnosno s nakladnikom ako su u bračnoj ili izvanbračnoj vezi, srodnici po krvi u uspravnoj lozi, posvojitelj i posvojenik, srodnici u pobočnoj lozi do drugog stupnja ili srodnici po tazbini do drugog stupnja.

(3) U smislu odredbe stavka 1. ovog članka smatrat će se da je član stručnog povjerenstva poslovno povezan s nakladnikom, odnosno autorom ako on ili s njim rodbinski povezana osoba, u smislu odredbe stavka 2. ovog članka, ima dionice ili poslovni udio nakladnika odnosno autora, ako su u radnom odnosu kod nakladnika, odnosno autora te ako su u odnosu bilo kakve poslovne ovisnosti prema nakladniku, odnosno autoru.

Primjena Pravilnika o obveznim udžbenicima i dopunskim nastavnim sredstvima u postupku uvrštavanja na Popis

Članak 15.

(1) Ako je Pravilnikom propisano da udžbenik obvezno prati i dopunsko nastavno sredstvo, u postupku uvrštavanja udžbenika na Popis procjenjuje se i dopunsko nastavno sredstvo koje treba biti usklađeno s Udžbeničkim standardom i udžbenikom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovog članka usklađenost geografskog i povijesnog atlasa s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom, u postupku uvrštavanja na Popis, procjenjuje se neovisno o udžbeniku.

(3) Ako se u postupku uvrštavanja udžbenika na Popis, koji je kao obvezan propisan Pravilnikom, utvrdi da udžbenik nije usklađen s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom neće se razmatrati niti pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo.

(4) Ako se u postupku uvrštavanja udžbenika na Popis, koji je kao obvezan propisan Pravilnikom, utvrdi da je udžbenik usklađen s nacionalnim i predmetnim kurikulumom i Udžbeničkim standardom, ali da dopunsko nastavno sredstvo koje ga obvezno prati nije usklađeno s Udžbeničkim standardom i/ili udžbenikom, na Popis se neće uvrstiti niti udžbenik.

(5) Ako se u postupku uvrštavanja na Popis utvrdi da je zahtjev iz članka 11. stavaka 1. i 2. ovog Zakona podnesen u vezi s udžbenikom i/ili dopunskim nastavnim sredstvom koje nije kao obvezno propisano Pravilnikom, zahtjev će se proslijediti Agencijama radi provođenja postupka odobrenja nastavnog sredstva kao pomoćnog nastavnog sredstva sukladno članku 29. ovog Zakona.

Brisanje s Popisa

Članak 16.

(1) Postupak brisanja udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava s Popisa provodi Ministarstvo po službenoj dužnosti ili na zahtjev nakladnika.

(2) Ministarstvo će po službenoj dužnosti pokrenuti postupak brisanja udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava s Popisa:

- ako nije utvrđen kao obvezan Pravilnikom iz članka 10. ovog Zakona,
- ako nije usklađen s nacionalnim i predmetnim kurikulumom,
- ako nije usklađen s Udžbeničkim standardom,
- ako nastupe ili se naknadno utvrde okolnosti koje predstavljaju izravno kršenje odredaba ovog ili drugog zakona,
- ako prestane postojati pravna osoba nakladnika.

(3) U slučajevima iz stavka 2. podstavka 1., 2. i 3. ovog članka provest će se vrednovanje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava. U postupku vrednovanja odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 13., 14. i 15. ovog Zakona.

(4) U slučaju iz stavka 2. podstavka 4. ovog članka ministar će osnovati posebno povjerenstvo koje će utvrditi postojanje činjenica koje mogu imati za posljedicu brisanje s Popisa.

(5) Na temelju negativnog rezultata vrednovanja iz stavka 3. ovog članka, odnosno negativnog mišljenja povjerenstva iz stavka 4. kojim se utvrđuju okolnosti iz stavka 2. podstavka 4. ovog članka, odnosno dokaza o prestanku postojanja pravne osobe nakladnika odnosno na zahtjev nakladnika, ministar će donijeti odluku o brisanju udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva s Popisa.

(6) Na postupak po prigovoru protiv odluke ministra iz stavka 5. ovog članka odgovarajuće će se primijeniti odredbe članka 13. stavka 5., 6. i 7. ovog Zakona.

Izjašnjavanje učitelja, odnosno nastavnika

Članak 17.

(1) Izjašnjavanje učitelja, odnosno nastavnika o prikladnosti udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za uporabu u nastavnome i odgojno-obrazovnome procesu provodi se, u pravilu, svake četvrte godine, i to u godini u kojoj se, sukladno odredbama ovog Zakona, objavljuje ili mijenja Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih sredstava.

(2) Postupak iz stavka 1. ovog članka započinje dostavom Popisa iz članka 10. ovog Zakona školama.

(3) Ministarstvo će objaviti Popis najkasnije do 1. rujna godine koja prethodi godini u kojoj se, sukladno odredbama ovog Zakona, objavljuje ili mijenja Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava.

(4) Učitelji, odnosno nastavnici dužni su obaviti izjašnjavanje iz stavka 1. ovog članka najkasnije do 15. listopada godine koja prethodi godini u kojoj se, sukladno odredbama ovog Zakona, objavljuje ili mijenja Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava.

(5) Prikladnima za uporabu u nastavnom i odgojno-obrazovnom procesu smatraju se oni udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva za koje se u postupku izjašnjavanja izjasni najmanje 10% učitelja, odnosno nastavnika.

(6) Izjašnjavanje učitelja, odnosno nastavnika o prikladnosti uporabe udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz stavka 5. ovog članka Ministarstvo će objaviti na svojim mrežnim stranicama.

III. KATALOG OBVEZNIH UDŽBENIKA I PRIPADAJUĆIH DOPUNSKIH NASTAVNIH SREDSTAVA

Javni poziv za uvrštavanje u Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava

Članak 18.

(1) Ministarstvo će u roku od trideset dana od dana okončanja postupka izjašnjavanja učitelja, odnosno nastavnika, utvrđenog člankom 17. stavkom 4. ovog Zakona, objaviti javni poziv za uvrštavanje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava u Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava (u daljnjem tekstu: Katalog).

(2) Javni poziv iz stavka 1. ovog članka objavljuje se, u pravilu, svake četiri godine.

(3) Na javni poziv iz stavka 1. ovog članka mogu se, u roku od 15 dana od dana objave poziva, javiti nakladnici čiji se udžbenici nalaze na Popisu iz članka 10. ovog Zakona, a za koje se izjasnilo najmanje 10% učitelja, odnosno nastavnika, sukladno članku 17. ovog Zakona.

(4) Uz zahtjev za uvrštavanje u Katalog, nakladnici su dužni dostaviti izjavu o konačnoj maloprodajnoj cijeni udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva.

(5) Cijena iz stavka 4. ovog članka ne smije prelaziti najvišu razinu cijena udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava, utvrđenu sukladno članku 19. ovog Zakona.

(6) Postupak uvrštavanja udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava u Katalog provodi Povjerenstvo koje imenuje ministar.

(7) Povjerenstvo iz stavka 6. ovog članka čini pet članova od kojih su najmanje dva člana stručnjaci iz područja tiskarstva i izdavaštva, dva su člana stručnjaci iz područja odgoja i obrazovanja, a jedan član je stručnjak iz područja zaštite tržišnog natjecanja. Članovi Povjerenstva ne mogu biti osobe koje su ujedno i autori udžbenika ili su povezane s nakladnicima i/ili autorima u smislu članka 14. ovog Zakona.

(8) Pojednostosti postupka objave i provođenja javnog poziva, kao i način imenovanja članova Povjerenstva iz stavka 6. ovog članka utvrđuje ministar pravilnikom.

Utvrđivanje najviše razine cijena udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava

Članak 19.

(1) Na temelju prijedloga Povjerenstva iz članka 18. stavka 6. ovog Zakona, ministar u pravilu svake godine donosi i objavljuje odluku o najvišoj razini cijena udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava.

(2) Odluku iz stavka 1. ovoga članka, u godini objave javnog poziva iz članka 18. ovog Zakona, ministar donosi najkasnije 30 dana prije objave javnog poziva.

(3) Prilikom utvrđivanja najviše razine cijena udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava Povjerenstvo iz članka 18. stavka 6. ovog Zakona izračun će temeljiti na zbroju prosječnih vrijednosti troškova izrade udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava uvećanih za najviši iznos marže nakladnika.

(4) Pod troškovima izrade udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava podrazumijevaju se troškovi kao što su: autorski honorari, grafička priprema, tisak, distribucija, lektura, korektura, redaktura te ostali troškovi koji izravno ili neizravno utječu na maloprodajnu cijenu koju plaća krajnji kupac.

(5) Prijedlog odluke o najvišoj razini cijena udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava obvezno se, prije objave, dostavlja na mišljenje krovnoj udruzi nakladnika.

(6) Odluke iz stavka 1. i 2. ovog članka, u pravilu, sadrže više cijena za više vrsta i oblika udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava i objavljuju se na mrežnim stranicama Ministarstva.

(7) Postupak utvrđivanja najviše razine cijena udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava propisuje ministar pravilnikom.

Donošenje rješenja o uvrštavanju u Katalog

Članak 20.

(1) Na temelju pozitivnih mišljenja Povjerenstva iz članka 18. stavka 6. ovog Zakona, Ministarstvo donosi rješenje o uvrštavanju udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava u Katalog.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovog članka obvezno sadrži:

- naslov udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva, ime i prezime autora, odnosno skupine autora,
- podatak o rednom broju izdanja,
- puni naziv nakladnika,

– nastavni predmet i nastavni program, razred i vrstu škole za koju je udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo odobren,

– konačnu maloprodajnu cijenu udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva.

(3) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovog članka, protiv kojeg žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor, Ministarstvo će u roku od osam dana od dana dostave rješenja utvrditi Katalog.

Donošenje rješenja o neuvršćavanju u Katalog

Članak 21.

(1) Povjerenstvo iz članka 18. stavka 6. ovog Zakona Ministarstvu će predložiti donošenje rješenja kojim se udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo ne uvrštavaju u Katalog u sljedećim slučajevima:

– ukoliko utvrdi da je riječ o udžbeniku i pripadajućem dopunskom nastavnom sredstvu koji nisu kao obvezni utvrđeni Pravilnikom iz članka 10. ovog Zakona,

– ukoliko utvrdi da cijena istaknuta od strane nakladnika, premašuje najvišu razinu cijena utvrđenu sukladno članku 19. ovog Zakona,

– ako utvrdi da nakladnik nije istaknuo cijenu ili da je nije istaknuo na način i u rokovima utvrđenim člankom 18. ovog Zakona.

(2) U slučajevima iz stavka 1. ovog članka ministar će donijeti rješenje protiv kojeg žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

IV. KONAČNI ODABIR UDŽBENIKA I DOPUNSKIH NASTAVNIH SREDSTAVA

Dostava Kataloga u škole radi odabira

Članak 22.

(1) Radi provedbe konačnog odabira udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava, Ministarstvo objavljuje Katalog na svojim mrežnim stranicama i to najkasnije do 15. siječnja godine u kojoj se Katalog objavljuje ili mijenja.

(2) Postupak odabira udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz Kataloga obavlja:

– stručni aktiv učitelja razredne nastave koji čine svi učitelji razredne nastave od 1. do 4. razreda osnovne škole;

– stručni aktiv učitelja predmetne nastave koji čine svi učitelji određenoga nastavnog predmeta od 5. do 8. razreda osnovne škole;

– stručni aktiv nastavnika predmetne nastave koji čine svi nastavnici određenoga nastavnog predmeta od 1. do završnog razreda srednje škole;

– učitelj ili nastavnik ukoliko je samo jedan učitelj ili nastavnik za određeni nastavni predmet u školi.

(3) Stručni aktiv iz stavka 2. ovog članka donose odluku o odabiru udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava uz prethodno mišljenje Vijeća roditelja u vezi s prihvatljivosti cijene odabranih nastavnih sredstava.

(4) Ravnatelj je dužan u roku od 30 dana od dana objave Kataloga dostaviti Ministarstvu odluke o odabiru s priloženim prethodnim mišljenjima Vijeća roditelja.

(5) Ako ravnatelj u roku iz stavka 4. ovog članka ne dostavi odluke o odabiru i mišljenje Vijeća roditelja u vezi s prihvatljivosti cijene odabranih nastavnih sredstava, smatrat će se da su u toj školi za određeni nastavni predmet odabrani udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koja su glede odabira stručnih aktiva najzastupljenija na razini županije na čijem području škola djeluje.

Konačna lista odabranih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava

Članak 23.

(1) Konačna lista odabranih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava utvrđuje se na temelju odluka o odabiru donesenih sukladno odredbi članka 22. stavka 3. ovog Zakona, odnosno na temelju presumpcije utvrđene člankom 22. stavkom 5. ovog Zakona.

(2) Konačna lista iz stavka 1. ovog članka objavljuje se na mrežnim stranicama Ministarstva, Agencija i škola, najkasnije do 1. travnja u godini u kojoj se Katalog objavljuje ili mijenja.

(3) Nitko nije u obvezi kupiti nastavna sredstva koja nisu objavljena na Konačnoj listi iz stavka 1. ovog članka odabranih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava.

(4) Udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo s Konačne liste iz stavka 1. ovog članka, mora biti u uporabi u školi, kao i u njoj pripadajućoj područnoj školi, najmanje četiri godine računajući i školsku godinu u kojoj su odabrani.

Izmjene udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava

Članak 24.

(1) Kada su zbog izmjena nacionalnog, odnosno predmetnog kurikulumu, izmjena udžbeničkog standarda ili drugih bitnih sadržajnih promjena nužne izmjene i/ili dopune udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava, udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo se, uz suglasnost Ministarstva, mogu izmijeniti i/ili dopuniti i prije isteka roka iz članka 23. stavka 4. ovog Zakona.

(2) Izmjenu i/ili dopunu udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava može predložiti i nakladnik.

(3) Za potrebu postupka izmjene i/ili dopune udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz stavka 1. ovog članka Ministarstvo može imenovati stručno povjerenstvo.

(4) Ako su izmjene i/ili dopune, sukladno stavku 1. ovog članka, nužne, Ministarstvo o izmjeni i/ili dopuni udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava donosi rješenje kojim se povlači udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo, i donosi rješenje o uvrštavanju tako izmijenjenog i/ili dopunjenog udžbenika i pripadajućega nastavnog sredstva na Konačnu listu iz članka 23. stavka 1. ovog Zakona.

V. ROKOVI ZA TISAK UDŽBENIKA I PRIPADAJUĆIH DOPUNSKIH NASTAVNIH SREDSTAVA I OBVEZA DOSTAVE IZDANJA

Članak 25.

(1) Nakladnik je dužan tiskati udžbenike i pripadajuća dopunska nastavna sredstva s Konačne liste iz članka 23. stavka 1. ovog Zakona i učiniti ih dostupnima maloprodaji najkasnije do 15. lipnja.

(2) Od svakog izdanja udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava nakladnik dostavlja dva primjerka Ministarstvu najkasnije do roka iz stavka 1. ovog članka.

(3) Ukoliko se utvrdi da se u udžbeniku i pripadajućem dopunskom nastavnom sredstvu nalaze pogreške nakladnik je dužan, u primjerenom roku i na odgovarajući način, ispraviti ih o svojem trošku.

(4) U svakom pojedinom slučaju Ministarstvo će utvrditi rokove i način iz stavka 3. ovog članka.

VI. FINANCIRANJE UDŽBENIKA I PRIPADAJUĆIH DOPUNSKIH NASTAVNIH SREDSTAVA SREDSTVIMA DRŽAVNOG PRORAČUNA

Članak 26.

(1) Vlada Republike Hrvatske može, sukladno raspoloživim sredstvima državnog proračuna, za svaku školsku godinu donijeti odluku o financiranju, odnosno sufinanciranju nabave udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava za učenike osnovnih i srednjih škola.

(2) Za svrhu iz stavka 1. ovog članka Vlada Republike Hrvatske odlukom će utvrditi koje će udžbenike i pripadajuća dopunska nastavna sredstva nabaviti te mjerila i kriterije na temelju kojih će se ostvariti pravo na financiranje, odnosno sufinanciranje, kao i mjerila i kriterije podjele, načina korištenja i zamjene korištenih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava.

VII. POVLAČENJE UDŽBENIKA I PRIPADAJUĆIH DOPUNSKIH NASTAVNIH SREDSTAVA

Članak 27.

(1) Udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo može biti povučeno iz uporabe:

- ako nije utvrđen kao obvezan Pravilnikom iz članka 10. ovog Zakona,
- ako nije usklađen s nacionalnim i predmetnim kurikulumom,
- ako nije usklađen s Udžbeničkim standardom,
- ako je svojim sadržajem suprotan odredbi članka 4. stavka 2. i 3. ovog Zakona,
- ako se i nakon postupka provedenog sukladno članku 25. stavku 3. i 4. ovog Zakona utvrdi da ima netočnih i zastarjelih podataka koji bitno utječu na vjerodostojnost sadržaja i koji upućuju učenike na pogrešne zaključke ili otežavaju stjecanje znanja,
- ako se utvrdi da udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo koji je u uporabi nije istovjetan onome kojeg je odobrilo Ministarstvo u skladu s odredbama ovog Zakona,
- ako je autor u sukobu interesa sukladno članku 14. ovog Zakona,
- ako se utvrdi da konačna maloprodajna cijena ne odgovara cijeni utvrđenoj rješenjem iz članka 20. ovog Zakona,
- ako nakladnik ne postupi sukladno članku 24. ovog Zakona.

(2) O povlačenju udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava u slučajevima iz stavka 1. ovog članka ministar odlučuje rješenjem, na temelju mišljenja stručnog povjerenstva koje ministar u tu svrhu imenuje.

(3) Povučeni udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva brisat će se s Popisa i o njima se neće ponovno rješavati u postupku za uvrštenje na Popis.

VIII. KOREKCIJA CIJENE UDŽBENIKA I PRIPADAJUĆIH DOPUNSKIH NASTAVNIH SREDSTAVA

Članak 28.

(1) Cijena udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva utvrđena rješenjem iz članka 20. ovog Zakona za vrijeme dok traje obveza uporabe propisana člankom 23. stavkom 4. ovog Zakona može se mijenjati za godišnju stopu inflacije koju objavljuje Državni zavod za statistiku.

(2) Cijena iz stavka 1. ovog članka može se mijenjati i u slučaju nastupa objektivnih tržišnih okolnosti koje izravno utječu na promjene troškova iz članka 19. ovog Zakona.

(3) Na postupak iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 19. i 20. ovog Zakona.

(4) O izmijenjenoj cijeni Ministarstvo odlučuje rješenjem.

IX. POMOĆNA NASTAVNA SREDSTVA

Članak 29.

(1) U školama u uporabi mogu biti i pomoćna nastavna sredstva koja za uporabu trebaju imati odobrenje Agencija.

(2) Zahtjev za davanje odobrenja iz stavka 1. ovog članka za pomoćna nastavna sredstva za nastavne predmete u osnovnim školama, gimnazijama i općeobrazovne predmete u strukovnim i umjetničkim školama, podnosi se agenciji nadležnoj za odgoj i obrazovanje, a za strukovne predmete u strukovnim školama podnosi se agenciji nadležnoj za strukovno obrazovanje.

(3) Agencije iz stavka 2. ovog članka izdat će odobrenje ako je pomoćno nastavno sredstvo usklađeno s nacionalnim i predmetnim kurikulumom.

(4) Pomoćna nastavna sredstva koja imaju odobrenje iz stavka 3. ovog članka uvrštavaju se na popis iz članka 3. stavka 4. ovog Zakona koji se objavljuje na mrežnim stranicama Agencija.

(5) Svaki učitelj, odnosno nastavnik može preporučiti da u razrednome odjelu u uporabi bude i pomoćno nastavno sredstvo objavljeno na popisu iz stavka 4. ovog članka.

(6) Preporuka učitelja, odnosno nastavnika iz stavka 5. ovog članka ne smije za posljedicu imati obvezu korištenja ili kupovanja odobrenoga pomoćnog nastavnog sredstava.

Članak 30.

(1) Svim školama, uključujući sve učitelje, nastavnike, ravnatelje i ostalo stručno osoblje škola zabranjuje se primanje svih oblika donacija i drugih oblika materijalnih potpora od strane nakladnika čiji se udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva nalaze na Popisu i/ili Katalogu i/ili Konačnoj listi iz članka 23. stavka 2. ovog Zakona, ili koji na bilo koji drugi izravan ili posredan način u bilo koje vrijeme sudjeluju u postupku uvrštavanja, odnosno odabira udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava.

(2) Svim nakladnicima zabranjuje se davanje donacija i drugih oblika materijalnih potpora školama, uključujući učitelje, nastavnike, ravnatelje i ostalo stručno osoblje škola.

(3) Zabrana iz stavka 1. i 2. ovog članka primjenjuje se trajno, odnosno i u vrijeme kada se ne provode postupci uvrštavanja na Popis, u Katalog ili na Konačnu listu iz članka 23. stavka 1. ovog Zakona.

(4) Donacijama i drugim oblicima materijalnih potpora ne smatraju se stručna usavršavanja u trajanju od jednog dana, niti promotivni pokloni zanemarive vrijednosti koja ne prelazi 100 kn po osobi, primjerice, blokovi za pisanje ili olovke.

X. NADZOR

Članak 31.

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovog Zakona provodi Ministarstvo.

(2) Inspekcijski nadzor nad provedbom ovog Zakona provodi prosvjetna inspekcija Ministarstva.

XI. KAZNENE ODREDBE

Članak 32.

(1) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 20.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj škola:

- u kojoj je u uporabi udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo suprotno odredbama ovog Zakona,
- u kojoj preporuka učitelja, odnosno nastavnika proizvede posljedicu iz članka 29. stavka 6. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba u školi novčanom kaznom od 1.000,00 do 5.000,00 kuna.

(3) Novčanom kaznom od 20.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja utječe na učitelja, odnosno nastavnika, stručni aktiv ili Vijeće roditelja pri izboru udžbenika te učitelj, odnosno nastavnik koji prilikom odabira udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava ostvari imovinsku korist.

(4) Za prekršaj iz stavka 3. ovog članka kaznit će se pravna osoba novčanom kaznom od 80.000,00 do 100.000,00 kuna.

(5) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se škola i nakladnik koji postupe protivno odredbi članka 30. ovog Zakona.

(6) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se učitelj, nastavnik, ravnatelj ili drugo stručno osoblje škola i odgovorne osobe nakladnika koji postupe protivno odredbi članka 30. ovog Zakona.

Članak 33.

(1) Novčanom kaznom od 30.000,00 do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj nakladnik:

- koji ne postupi sukladno odredbama članka 25. ovog Zakona,
- koji do 1. kolovoza ne dostavi Ministarstvu dva otisnuta primjerka udžbenika,
- koji tiska udžbenik i pripadajuće dopunsko nastavno sredstvo suprotno odredbama Udžbeničkog standarda i članka 4. ovog Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovog članka kaznit će se i odgovorna osoba nakladnika novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 34.

(1) Udžbenički standard ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Do početka primjene Udžbeničkog standarda donesenog prema ovom Zakonu primjenjuje se Udžbenički standard (»Narodne novine«, br. 7/07.).

(3) Pravilnike iz članka 6. stavka 6., članka 8. stavka 4. i članka 10. ovog Zakona ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, a ostale provedbene propise na temelju ovog Zakona ministar će donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(4) Agencije će akte propisane ovim Zakonom donijeti u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(5) Do donošenja nacionalnog i predmetnog kurikulumu, udžbenici, dopunska i pomoćna nastavna sredstva usklađuju se s važećim nastavnim planovima i programima.

Članak 35.

(1) Na postupke odobravanja udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava koji su započeti prije stupanja na snagu ovog Zakona, a do stupanja na snagu ovog Zakona nisu dovršeni, primjenjuju se odredbe Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (»Narodne novine«, br. 36/06., 141/06., 152/08. i 86/09.).

(2) Na postupke odabira udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava odobrenih sukladno stavku 1. ovog članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovog Zakona, s time da se glede rokova za školsku godinu 2010./2011. primjenjuju odredbe ovog članka.

(3) Postupci izjašnjavanja učitelja, odnosno nastavnika o odabiru udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava, započeti sukladno odredbama Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (»Narodne novine«, br. 36/06., 141/06., 152/08. i 86/09.), dovršit će se sukladno odredbama ovog Zakona tako da će se na rezultate postupka odabira učitelja, odnosno nastavnika provedenog sukladno članku 14. Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (»Narodne novine«, br. 36/06., 141/06., 152/08. i 86/09.), odgovarajuće primijeniti odredba članka 17. ovog Zakona.

(4) Ako udžbenici i dopunska nastavna sredstva koji su se nalazili na Popisu za školsku godinu 2010./2011., a za koje su se učitelji, odnosno nastavnici izjasnili sukladno stavku 3. ovog članka, nisu u skladu s Pravilnikom o obveznim udžbenicima i pripadajućim dopunskim nastavnim sredstvima iz članka 10. ovog Zakona, neće se uvrstiti u Katalog udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz članka 20. ovog Zakona.

(5) Svi udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva iz stavka 4. ovog članka smatraju se pomoćnim nastavnim sredstvima u smislu članka 29. ovog Zakona.

(6) Ministarstvo će, za školsku godinu 2010./2011., 1. travnja 2010. godine objaviti javni poziv iz članka 18. ovog Zakona za uvrštavanje u Katalog udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz članka 20. ovog Zakona.

(7) Ministar će imenovati privremeno povjerenstvo od pet članova koji će provesti javni poziv iz stavka 6. ovog članka i predložiti uvrštavanje udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava u Katalog udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava iz članka 20. ovog Zakona, ako konačna maloprodajna cijena udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva bude izražena sukladno stavku 8. i 9. ovog članka.

(8) Za školsku godinu 2010./2011. ne primjenjuje se odredba članka 19. ovog Zakona, već se najvišom razinom cijene udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva za svaki pojedini nastavni predmet smatra cijena predmetnoga udžbenika i dopunskoga nastavnog sredstva izražena u Popisu udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava za školsku godinu 2010./2011. Tako izražena najviša razina cijene udžbenika i pripadajućega dopunskog nastavnog sredstva za svaki pojedini nastavni predmet ne može biti veća od cijene predmetnog udžbenika i dopunskoga nastavnog sredstva izražene u Katalogu udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava za školsku godinu 2009./2010., umanjene za 10%.

(9) Ukoliko se najviša razina cijene udžbenika i pripadajućeg dopunskog nastavnog sredstva ne može utvrditi na način propisan stavkom 8. ovog članka iz razloga što se predmetni udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva nisu nalazili u Katalogu udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava za školsku godinu 2009./2010., najvišom razinom cijene tih udžbenika smatra se prosječna cijena udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava po nastavnom predmetu utvrđena sukladno stavku 8. ovog članka.

(10) Ministarstvo će nakon provođenja postupka sukladno odredbama ovog članka uvrstiti udžbenike i pripadajuća dopunska nastavna sredstva u Katalog obveznih udžbenika i pripadajućih dopunskih nastavnih sredstava, te objaviti Katalog do 1. svibnja 2010. godine.

(11) Postupak odabira sukladno odredbi članka 22. ovog Zakona za školsku godinu 2010./2011. provest će se do 1. lipnja 2010. godine.

(12) Konačna lista iz članka 23. ovog Zakona utvrdit će se najkasnije do 15. lipnja 2010. godine.

(13) Nakladnik je dužan udžbenike i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koji se nalaze na Konačnoj listi iz stavka 12. ovog članka tiskati i učiniti ih dostupnim maloprodaji najkasnije do 1. kolovoza 2010. godine.

(14) Ministarstvo će nakon stupanja na snagu Udžbeničkog standarda iz članka 34. stavka 1. ovog Zakona izdati rješenja sukladno odredbama ovog Zakona u odnosu na udžbenike i pripadajuća dopunska nastavna sredstva iz stavka 12. ovog članka.

(15) Udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva glede kojih će sukladno stavku 14. ovog članka Ministarstvo izdati rješenja ostaju u uporabi sukladno odredbi članka 23. stavka 4. ovog Zakona.

(16) U postupku izdavanja rješenja sukladno stavku 14. ovog članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe članka 19., 20. i 21. ovog Zakona.

(17) Udžbenici i pripadajuća dopunska nastavna sredstva koji su tiskani prije stupanja na snagu Udžbeničkoga standarda donesenog na temelju ovog Zakona, ne mogu se nalaziti u maloprodaji nakon školske godine 2010./2011., ali ih učenici mogu upotrebljavati u nastavi.

(18) Udžbenici i dopunska nastavna sredstva koji su dobreni i tiskani na jeziku i pismu nacionalnih manjina, te udžbenici i dopunska nastavna sredstva za učenike s teškoćama u razvoju, mogu ostati u uporabi do odobravanja novih udžbenika i dopunskih nastavnih sredstava.

Članak 36.

Stupanjem na snagu ovog Zakona prestaje važiti Zakon o udžbenicima za osnovnu i srednju školu (»Narodne novine«, br. 36/06., 141/06., 152/08. i 86/09.).

Članak 37.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 602-09/09-01/02

Zagreb, 26. veljače 2010.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga
sabora
Luka Bebić, v. r.